

BISERICA și ȘCÓLA.

Fóia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCÓLA.“

Êr banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Archiducele Carol Ludovic.

Ne găsim sub impresiunea unui profund sêm-tômânt de durere în fața tristei știri, că Alteța Sa cesară și regescă Archiducele Carol Ludovic, fratele Majestății Sale, pré gloriosului nostru Împêrat și Rege apostolic Francisc Iosif Întâiul, a încetat din viêtă în ziua de 7/19 Maiu anul curent.

Iubirea și alipirea neclătîtă a bisericii și popo-lului românesc cătră prea înaltul Tron și augusta Casă domnitóre forméză de mult cea mai însemnată vir-tute națională și o parte constitutivă a individualită-ții poporului român.

Acêsta virtute este momentul. carele a făcut sê pêtundă doliul în inimile nòstre, prin acêsta grea încercare a provedinții divine asupra Majestății Sale și a augustei Case domnitóre.

Archiducele Carol Ludovic s'a născut la 30 Iu-niu 1833 în Schönbrun. La anul 1853 a fost îm-părțit lângă locușitorul din Galiția, ca să-și însu-șescă pracsă în cele administrative. La anul 1855 a fost numit în Insbruck de locușitoriu în Tirol și a fost avansat la rangul de general, unde a condus destinele acelei provințe până la anul 1861. După acêsta s'a retras și s'a stabilit în Graz. La anul 1873 a funcționat ca patronul expositiei universale din Viena.

A fost mare protector al artelor și științelor, pentru acêsta la anul 1877 a fost ales de membru onorar al Academiei de științe din Viena. A desvol-tat o mare activitate ca patron substitut al „crucei roșii“.

Rêposatul a fost proprietar a-lor 3 regimente, unul austro-ungar, unul rusesc și unul german, și atât la curtea imperială din Rusia, cât și la curtea imperială germană, s'a bucurat de mari simpatii.

După rêposatul a rêmas șase copii, trei feciori și trei fete. Dintre aceștia cel mai mare este Alteța Sa cesaro și regescă Francisc Ferdinand moștenito-riul presumpțiv al tronului.

Rêmășițele pămênțești a-le defunctului, s'a de-pus spre odichnă eternă cu mare solemnitate, Vine-ria trecută în biserica Capușinilor din Viena.

Sêmțind adênc în inima sa acest doliu bise-rica și poporul român, cu ochii inundați în lacrimi își ridică glasul minții și inimii sale cătră Cel Atot-puternic, ca Majestății Sale și întregii auguste Case domnitóre sê-i trimită consolare și tăriă, ca sê pôta suporta acêsta grea lovitură și încercare a sor-ții; êr sufletul rêposatului în Domnul, al Alteții Sale cesare și regesci Archiducelui Carol Ludovic sê-L așeze în lăcașurile dreptilor.

În veci amintirea Lui!

La pogorîrea Duhului Sânt.

(după Ioan Chrisostom.)

Cu daruri mari iubitorilor, cu grații, cari nu sê pot din destul exprima prin grai omenesc, ne-a pro-vêqut bunul D-șeu în ziua de astăzi! De aceea să ne bucurăm, să cântăm și să preamărim pe Domnul nostru. Pentru noi e ziua de astăzi o sêrbătóre, la care ne adunăm cu bucurie. Nu demult am prâsnuit sêrbătóreă crucei, a durerii, a învierii și apoi a înăl-țării la ceriuri a Domnului nostru Isus Christos. Astăzi am ajuns culmea tuturor bunătăților. Am străbătut până la metropola sêrbătórei, ba am ajuns până la fructul promisiunei Domnului. „Pentru că — dice El — când mă voi duce, alt mângâi-

tor voi trimite vouă, ca să nu vă las orfani.“¹⁾

Nu vedeți îngrijirea? Nu vedeți neesprimabila bunătațe? Înainte cu câteva zile s'a înălțat la ceriu, a ședut pe tronul împărătesc de-a dreapta Tatălui. Astăzi prin sosirea Duhului sânt ne împărăteșce prin El nenumărate grații cerești. Oare nu tot ce s'atinge de mântuirea sufletului nostru ni-s'a împărțat prin Duhul sânt? Prin el am fost eliberați din sclăvie și chemați la libertate, așa dicend din nou renăscuți și eliberați de greutatea păcatelor. Prin Duhul sânt vedem coruri de preoți și avem învățatori. Din acest izvor curg grațiile revelațiunei, grațiile vindecărei și a tuturor celorlalte bunuri cu cari biserica Domnului este de regulă împodobită și are de aici originea ei. Încă și Paul esclămă: „Tóte acestea le efectueșce unul și acelaș Duh, împărțind în deosebi fiecăruia precum voieșce.“²⁾ Să dice „precum voieșce“ și nu precum îi este demandat. El este Domn și nici unei puteri nu este supus. Puterea, pe care o ascrie Paul Tatălui o ascrie și Duhului sânt, și precum dice despre Tatăl: „Domnul este, care lu cră tóte întru toți.“³⁾ Tot asemenea dice și despre Duhul sânt: „Tóte acestea le lucrăză unul și acelaș Duh, care împarte fiecăruia precum voieșce.“ Observi puterea cea nemărginită? Pentru-că cei-ce au o natură, au și o putere, și cari stau pe aceeaș tréptă în mărire, își sunt egali și în autoritate și tărle. Prin Duhul sânt am dobândit iertarea păcatelor.

Prin El ne-am spălat de tótă necurăția. Prin mijlocirea lui devenim din ómeni îngeri, dacă ne grăbim la grația lui. Nu ne schimbăm natura noastră omenescă, ci ne-o conservăm, ceea ce este cu atât mai mult de admirat; aceeaș natură și totuș ne afirmăm ca îngeri. Așa de mare este adecă, puterea Duhului Sânt. Precum focul comun preface lutul cel môle în o masă tare, așa și focul S-tului Duh, dacă cuprinde un suflet drept, îl face mai tare ca fierul, chiar dacă a fost mai înainte mai môle decât lutul, și sufletele, cari puțin înainte de acesta au fost pătate de păcate, le face mai strălucitoare, decât sórele. Acesta ne învață și s-tul apostol Pavel când dice: „nu vă lăsați amăgiți, nici desfrânații, nici idololatrii, nici furii, nici lacomii, nici bețivii, nici calumniatorii, nici răpitorii, nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.“⁴⁾ Și după ce înșiră și arată așa dicend întreg registrul păcătoșilor, cari sunt pierduți pentru împărăția ceriurilor, adaugă: „Și ast-feliu au fost unii dintre voi; dar v'ați spălat, v'ați sântit, v'ați îndreptat.“⁵⁾ Cum și în ce mod? Spune-mi. Acesta

este întrebarea. „În numele Domnului nostru Isus Christos — se dice — și în numele Duhului Dumneșeului nostru.“⁵⁾ Veți tu puterea Duhului Sânt? Veți tu cum Duhul Sânt răpeșce tótă răutatea, și pe aceia, cari mai înainte erau stăpâniți de păcatele lor, îi ridică deodată la cea mai mare onóre?

Cine ar puté deci după merit deplânge pe aceia, cari atacă autoritatea Duhului Sânt?

Mai bine ș'ar aduce aminte de cuvintele rostite de Mântuitoriul cătră învățaceii săi: „Mergeți, învățați popórele și botezați-le în numele Tatălui și al Fiului și al S-tului Duh.“⁶⁾ Veți nedes-părțibilitatea s-tei treimi? Este unde-va vr'o deosebire, vr'o schimbare sau vr'o micșorare? Ce îndrăsniti a adaugé la cuvintele Domnului? Sau nu știți, că dacă cineva chiar în afaceri pămênțesci ar cuteza să adauge ceva sau să lase afară din poruncile domnitoriului, care de alt-feliu e de aceeaș ființă și natură cu noi, este aspru pedepsit? Dacă acesta este deja între ómeni așa de periculos, ce iertare spe-rează aceia să dobândiască, cari cutează să falisifice cuvintele Mântuitoriului nostru, și nu voesc să audă pe Paul — prin care vorbeșce însuș Christos — când el cu voce tare esclămă și dice: „cele ce ochiul nu a vădú, nici urechia nu a audít, nici la inima omului nu s'a suit, acestea a pregătit D-șeu pentru cei cel-iubesc.“⁷⁾ Dacă însă nici un ochiu nu a vădú, nici o urechie n'a audít, ce D-șeu a pregătit celor ce-l iubesc: cum s-te Paule, putem noi lua cunoșcință despre aceea? El adaugă și dice: „Nouă ne-a descoperit D-șeu prin Duhul s-șeu.“⁸⁾ Cu acestea însă nu incetează, ci continuă spre a aréta plenitudinea puterei și egala înțelepciune a acestuia cu Tatăl și cu Fiul: „Duhul Sânt cercă tóte, până și adêncurile lui D-șeu“⁸⁾ și continuă cu exemplu luat dela ómeni pentru de a ne chiarifica această doctrină: „căci cine din ómeni șcie a-le omului, decât numai spiritul omului, care este într'insul? Așa și a-le lui D-șeu niminea nu le șcie, decât numai spiritul lui Dumnezeu.“⁹⁾

Veți cât de perfectă este această instrucție? El ne arată, că precum niminea nu e în stare să șcie ce se petrece în inima omului, decât singur respectivul om: tot așa și ce e a lui D-șeu nu șcie nimenea, decât Duhul lui D-șeu. Aducend Paul această comparațiune ne spune: „Nu este posibil, ca un om să nu șcie, ce se petrece în sufletul lui; precum acesta e imposibil, așa, dice el, șcie și Duhul sânt, togmai așa de sigur, aceea ce e a lui D-șeu.“ Primim d-șeșcile doctrine, ca expresiuni ale ceriului, aducem Duhului sânt omagiul cuvenit.

Contra acelora, cari învață contrarul dela aceea

¹⁾ Ioan 16, 6, 7 și 14, 18.

²⁾ I. Corinteni 12, 11.

³⁾ I. Corinteni 12, 6.

⁴⁾ I. Corinteni 16, 9, 10.

⁵⁾ I. Corinteni 5, 11.

⁶⁾ Matei 28, 19.

⁷⁾ I Corinteni 2, 9.

⁸⁾ I Corinteni 2, 10.

⁹⁾ I. Corinteni 2, 11.

ce învață Duhul sânt, să fie cele dișe d'ajuns. Trebuie să vă spun iubiților de ce Domnul n'a trimes îndată după înălțarea sa la ceriu pe împărțitorul d-đeșilor grații, ci numai după ce trecură câteva zile; de ce le-a demandat învățăceilor să rămână la oraltă, și numai după aceea a trimes pe Duhul sânt. Acésta nu s'a întemplat fără motiv, fără de causă. El veđu adecă, că omenimea nu șcie prețui bunurile, cari le are în mână, chiar nici pre acelea, cari se par mari, dacă nu le-au simțit lipsa lor. Vă aduc un exemplu pentru-că voiesc să chiarific acésta mai precis. Cine este trupeșce sănătos, nu simte și nu pôte și sigur, ce bunătați mari are a mulțami sănătății, dacă n'a avut nici odată vre-o bolă. Cine vede lumina zilei, nu o ar admira așa, dacă nu ar avé simțemântul despre întunerecul nopței. Lipsa bunurilor mai înainte gustate, deșteptă dorul ferbinte de a-le posede. De aceea și învățăceii își petrecură timpul foarte bine în societatea Domnului, și toți locuitorii Palestinei ș'au întors privirea asupra lor, ca asupra unor anumite stele norocoșe, pentru-că înviau morții, curățiau leproșii, alungau diavoli, vindecau bolnavii și sêvirșiau multe alte minuni. Fiind-că erau așa de veđuți și renumiți, efeptui ca să fie câtva timp despărțiți de amicul lor, ca prin pierderea lui să pôtă recunósce enormele bunătați oferite prin prezența lui, și prin recunóscrea bunurilor anteriore, ca atât mai grabnici să fie întru primirea grațiilor s-tului Duh. El mângăie pe învățăceii în jalea lor, îi inseniună prin propria-i lumină, pe când erau umpluți de mahnire și durere prin depărtarea măiestru-lui lor. Invioșă pe cei posomorți, împrăstie întunecimea intristărei lor și delătură tótă șovăirea. Au auđit faptice vocea Domnului: „Mergeți și învățați tóte popórele.“¹⁰⁾ Dar erau încă șovăitori și nu șciau, unde avea fie-care să meargă și să predice în lume cuvântul Domnului. Sê pogóri deci s-tul Duh și sub forma limbelor, destină fiecărui țara și cercul de activitate pentru lățirea cuvântului și cât de departe are a estinde învățătura sa. De aceea veni Duhul în forma limbelor, dar nu numai de aceea ci și pentru de a-ne aduce aminte de o istorie veche. Pe când odinióră omenimea merse în aroganța ei așa de departe, încât voi să zidescă un turn, care să ajungă până la ceriu: nimici D-đu pécătósa lor învoire prin amestecarea limbelor.¹¹⁾ De aceea veni și acum Duhul sânt în forma limbelor de foc, ca să uniască iarăș pământul.

Sê întemplă ceva nou și extraordinariu; precum mai înainte prin limbi s'a împărțit pământul: așa acum prin limbi s'a condus iarăș la unirea lui. De aceea a apărut Duhul sânt în formă de limbi. Limbile sê păreau a fi de foc, pentru-că așa de multe pécate erau înrădăcinate în noi. Căci precum pământul, dacă este roditoriu însă neplantat și neingrijit, produce o întrégă pădure de spini, tot ase-

menea tufe de spini și o pădure nefolositoare — nereligiozitatea, pentru-că nu a fost plantată de religiozitate, și nici nu primi sãmânța recunóscrei lui Dumneđu.

Și precum adesea de mulțimea spinilor și a bu-ruienilor nu sê pôte vedé pământul: tot ast-fel nu era vizibilă nici nobleța și curăția sufletelor nóstre, până nu veni agricultorul naturii omeneșci, focul Duhului Sânt o curății și o făcu accesibilă pentru primirea sãmânței d-đeșci.

Tóte acestea și încă multe alte bunătați ne-a adus điuă de astăzi. De aceea vă rog ca și noi sê sêrbăm acésta sêrbătóre după demnitatea grațiilor împărțite nouă și nu prin aceea, ca să împodobim ușile cu flori, ci să ormăm sufletele nóstre; nu prin aceea, că așternem covóre pe strade, ci să îmbrăcăm sufletul nostru cu vesmântul cel sêrbătóresc al virtuței, ca să primim atât grația s-tului Duh, cât și să ne facem părtași de fructele acesteia. Care este însă fructul Duhului sânt? S'auđim cuvintele s-tului Pavél: „Fructul însă al s-tului Duh, đice el, este dragostea bucuria, pacea.“¹²⁾ Observă îngrijirea în expresiuni și conexiunea în învățătura sa! Intăi pune dragostea, și apoi amintește de urmările ei. Sădește rădăcina și arată fructele. Pune temelie și apoi clădește pe ea edificiul. Incepe la isvor și ajunge la riuri. Pentru-că temelia nu pôte afla mai iute intrare în noi, decât atunci, când noi ținem norocul altor ómeni de norocul nostru, și privim: fericirea deapropelui nostru de fericirea nóstră. Acésta însă nu sê pôte întempla într'alt loc, decât acolo, unde dragostea a ajuns la perfectă stăpânire. Dragostea este rădăcina și isvorul și mama tuturor bunătaților: căci precum o rădăcină așa dá ea multe odrasle a-le virtuții, și precum un isvor tot ast-feliu produce ea multe riuri, și precum o mamă așa primește ea pre toți aceia, care își caută la ea refugiul. Fiind-că Paul a șciut acésta a numit-o un fruct al Duhului. În alt loc o ridică așa de sus încât o numește împlinirea legii, „căci dragostea, đice el, este împlinirea legii.“¹³⁾ Iar Domnul nostru al tuturor arată caracterul ei, punându-o de unica dovadă că aceia sunt învățăceii lui, cari o posed. „Într'acésta vor cunósce toți, că sunteți învățăceii mei, de veți avé dragoste între voi.“¹⁴⁾ De aceea toți ne vom lua refugiul la ea, și cu ea vom începe acésta sêrbare! Căci unde este dragoste, acolo dispar defectele inimei. Unde este dragoste, acolo sê liniștesc pasiunile nebune ale inimei. Dragostea, sê đice, este binefăcătoare; nupismuseșce nu sê trufeșce, nu sê îngânfăză.“¹⁵⁾ Unde domnește dragostea, acolo nu

¹⁰⁾ Matei 28, 19.

¹¹⁾ Genesisă 11.

¹²⁾ Galateni 5, 22.

¹³⁾ Romani 13, 10,

¹⁴⁾ Ioan 13, 35.

¹⁵⁾ I Corinteni 13, 4, 5.

este nici un Cain, carele se omóre pe fratele său. Astupă isvorul invidiei, și astupi torentul tuturor metehnelor. Scóte rădăcină și stirpești ródă. Acésta o díc din îngrijire mai mult pentru aceia, cari invidiază decât pent-u cei ce sunt invidați; căci aceia sînt cari își atrag cele mai mari pedepse, pe când acestora li-sê oferă ocasiunea spre rêsplată. Uită-te numai cum dreptul David este și astăzi stimat și lăudat, și togmai omorirea lui oferi ocasiunea la renume. După mórtea sa vorbește el prin sângele său, și acusă cu voce tare pe omorîtorul său. Cain însă trăiește și seceră rodul operei sale și simbria faptei sale: suspinând și tremurând își petrece zilele pe pămént. Acela este omorît și zace întins pe pămént, arată însă după mórtea sa mai mare curaj; și precum păcatul a făcut pe Cain așa de nefericit, că ducea o viață mai amară decât însaș mórtea: așa îi câștigă lui Avel virtutea după mórte încă mai mare glorie. Pentru-ca și noi atât aici cât și acolo sê ajungem o mai mare asigurănță și ca să ne provedem cu o mai mare bucurie din acésta sêrbătoare, sê desbrăcăm tóte vesmintele pătate a-le păcatelor, și cu deosebire vesméntul invidiei. Chiar dacă ni-s'ar păré, că suntem virtuóși, tóte virtuțile nu ne ajută nimic, dacă zace asupra noastră acest amar și urit păcat. De ne-am împotrivi lui toți, și cu deosebire aceia cari astăzi prin baia grației am depus vesméntul păcatelor și putem străluci mai luminos, decât sórele. Vê admonez deci pe voi, cari astăzi ați ajuns la înfierea lui D-șeu, cari v'ați îmbrăcat cu acest strălucit vesmént: păstrați cu tótă îngrijirea curățenia, cu care de presinte sunteți împodobiti. Incuiați satanei din tóte părțile intrarea, ca să primiți și mai multe grații a-le Duhului sânt, ca să puteți purta ródă îndecită și însutită, și să vă învredniciți a vă grăbi înaintea Domnului ceriului plini de îndrăsnire, când va veni și va împărți bunurile cele nespuse între aceia, cari au petrecut viața acésta virtuos în Isus Christos. Lui fie mărirea și puterea acum și totdeauna și în vecii vecilor.

Manual de Stilistică

pentru clasa IV și V gimn. preparandii, școlă reală, școlă superioară de fete ș. a. precum și pentru privați.

de Ioan F. Negruțiu, profesor. Edițiunea II, revădută și îndreptată după planul ministerial. Blașiu, 1896. Tipografia semenariului gr. cat. Prețul unui exemplar 1 fl. 30 cr.

Acesta este titlu unui manual apărut zilele trecute. Este sciut, că și până acum Stilistica (ediț. I) D-lui Negruțiu la noi, Românii de dincóci de Carpați, a fost unicul manual în acésta materie. Edițiunea cea nouă este cu mult superioară celei dintăiu. Autorul a introdus mai multe îmbunătățiri, mai ales în ce privește partea practică. Astfel peste întreg manualul, la singuratecele calități ale stilului, la tropi și figuri, la versificațiune, la compozițiune, la genurile de scriere etc., pe lângă exemple aflăm și

modele, luate în mare parte din cei mai buni scriitori ai noștri. Afară de deprinderile presărate aici-colo, la pag. 125—138 autorul ne dă 27 de exemple de teme.

Autorul, după introducere (pag. 3—5), unde ne dă noțiunea stilului și a Stilisticii, împarte întreg materialul în 4 părți. Partea I: Stilistica (pag. 6—46) tratéază despre calitățile stilului, despre tropi și figuri și despre versificațiune. Partea II: Compozițiunea (pag. 47—138) tratéază despre inventiune, despre dispozițiune și despre elocuțiune. Aci sînt expuse genurile de scriere cu tóte speciile lor. Partea III: Stilistica practică (pag. 141—222) se ocupă cu epistolele, documentele și actele publice și private. În partea IV se cuprind bucăți de cetire din scriitorii noștri de valóre.

Valórea cărții este necontestabilă. Materia este tratată conșciențios și destul de temeinic. Din punct de vedere metodic încă corespunde. Încât privește stilul, autorul și-a dat silința a scrie cât se póte de simplu și la înțeles. Ortografia este cea academică, ceea-ce încă este un avantaj față cu edițiunea I, scrisă cu ortografia etimologică.

În materie numai puține avem de observat:

1) La pag. 10 autorul numără între barbarisme și cuvintele: obraz, povoiu, duh. Ce au păcătuít ore aceste sêrmame cuvinte, cunoscute de Românii din tóte părțile, încât să vină D-l autor și să pronunțe anatemă asupra lor? Cu același drept póte veni mâne alt purist și să pretindă eliminarea altor cuvinte încetățenite, de ex. seump, baltă, isvor, fală, drum, viclean etc. Autorul crede că povoiu s'ar poté înlocui prin neologismul: torent. Despre celelalte 2 nu ne spune, prin ce se le înlocuim. Dăm însă cu socotélă, că autorul în loc de duh ne-ar recomanda spirit și în loc de obraz: față. Însă lepêlând cuv. obraz, va trebui să eliminăm și derivatele: obraznic, obraznicie, a se obraznici, în locul cărora va trebui să aplicăm neologismele: impertinent, impertinență etc. Deosebirea între duh și spirit nu este alta, decât că cel dintăiu, deși de origine slavă, ađi este generalizat și înțeles de toți Românii, iar spirit este neologism latin, neînțeles de popor, dar introdus deja chiar și în biserica greco-católică. Dar ore pentru ce să ne scandalisăm noi de duh? Unde vom ajunge în chipul acesta? Sau voim să ne purificăm limba de ori-ce elemente străine și să ne formăm astfel o limbă neînțelêsă de popor? Acésta ar fi adevérată calamitate pentru noi!

2) La pag. 36 autorul susține, că tonul (accentul) cade pe una din cele trei silabe din urmă. Neesact. Tonul adese-ori e pe silaba a IV: sufletele, păsările, prepeliță, veveriță, Ialomita, romoniță, cântecile etc.

3) La pag. 40 vorbind de rima laxă, aduce ca exemplu: gardfurat. Autorul ar fi putut afla exemplu mai corespunđător.

4) La pag. 37 autorul *ține*, că: *armă*, *tată* sînt trochei, iar *ce-va* mai la vale ne prezintă ca spondei cuvintele: *țiuă*, *tómna*, *fără* a ne spune cauza. Urmarea va fi, că elevii vor confanda trocheul cu spondeul.

5) La pag. 11 sînt numărate între provincialisme și cuvintele: *porumb*=*cucuruz*; *sobă*=*chilie*, *cup-tor*. Când frații noștri de dincolo le admit în limba literară, pentru ce să venim noi și să le declarăm provincialisme. Cu același drept poate *ține* cine-va din România, că *cucuruzul* este provincialism. Nici noi nu sîntem încântați de: *sobă*, însă chiar din motivul sus expus ca provincialism am privi cuvîntul numai în înțelesul de: *odae* (*chilie*). De-altcum aceste 2 exemple era mai bine să lipsescă din manual.

6) La pag. 111 cetim: „Astfel T. Maioreșcu sub titlul „Critice“ a scris un op de 466 pagine“. Dacă ne aducem bine aminte, D-l Titu Maioreșcu are a *ține* 3 volume de Critice. (vol. I: 597 pag. al II: 403; al III: 476).

7) La pag. 180 cetim: „Scrisorile aceste se numesc: acte sau documente.“ Noi așa șcim, că juriștii fac deosebire între *act* și *document*: *documentul* are valoare de drept, iar *actul* nu.

Ne simțim datori a releva și erorile stilistice și ortografice, de cari ar trebui să fiă scutite manualele didactice.

1) Autorul așa se vede, este înclinat a forma cu *î* nom. acus. plur. fem. dela adiec. terminate în -al fem. ală. Astfel la pag. 67 cetim: *puncte* principalî; la pag. 80: *facultăți* spiritalî; la pag. 109: *părți* principalî și lateralî pag. 89: *notele* esențialî și accidentalî etc. Însă aflăm și forme corecte: astfel la pag. 69: *unității* naționale; sau pag. 80: *însușirile* morale.

2) Altă inconsecvență este forma genet. dat. sing. fem. odată cu -eî, odată cu *ii*. Astfel la pag. 54: *cercul* noțiunei; iar la pag. 53: *divisiunea* noțiunii; pag. 48: *împărțirea* compozițiunii, *vestmîntul* lucrării, dar la pag. 50: *factorii* invențiunei, pag. 47 *legea* fundamentală a compozițiunei etc.

3) Forme gramaticale duble: *regule* și *regulî* (pag. 47) *șiruri* (pag. 39) și *șire* (pag. 38, 41), pluralul cuvîntului *specie* la pag. 75, 88, 89 este: *speciele*, iar la pag. 79 este *specii* pers. 3 sing. pres. indic.: *existe* (pag. 125, 89), dar există (pag. 115) plur. *cari* (pas.) dar: *care* (pag. 82, 83, etc.) etc.

4) Forme gramaticale incorecte: *neștirbată* (pag. 123); *scritorii* își expun *cugetările*, *simțemintele* și *vederile* sale (pag. 122); *alătura-*rea a lor două noțiuni (pag. 32); *cărțile* celea bune (pag. 50), *celea* cinci simțiri (pag. 62).

Tot aici este de înșirat și nefericitul *simpla-*minte (pag. 25, 76).

5. Ortografia. Autorul în neologisme odată întrebuițeză litera *x* altă-dată nu. Astfel: *es-*punere (pag. 59, 50, 3, 47) dar: *expunere* (pag. 61, 70); *esaminare* și *examinare* (pag. 50); *es-*prima (pag. 18, 49) exprimă (105); *expresiune* (pag. 147, 142); *explic* pag. 68, 74). Cuvintele terminate în -ie sînt scrise în 2 chipuri: *propriă* (pag. 50) dar pag. 51, 61: *experiență* proprie; *materiă* (pag. 48) dar: *materie* (pag. 71); *speciă* (pag. 23) și *specie* (pag. 24.) *istorie* și *istoriă*, etc.

6. Sintaxa și alte particularități stilistice: a) La pag. 122 cetim: „Scritorii și bărbații literari își mai expun *cugetele*, *simțemintele* și *vederile* sale în formă epistolară“.

b) „*Ómenii* *iésă* din case“. (pag. 67).

c) „*Grecii* se deosebiau prin limba și religiu-nea lor de *popórele* străine, cărora le *da* tuturor fără deosebire numele de barbari“. (pag. 81).

d) „*Olandezii* au cucerit neatîrnarea prin *ero-*ism“. (pag. 69).

e) Exemplul dat ca *sinecdoche*: „*Am călă-*torit pe *osie*“ ni-se pare de tot straniu,— și se vede a fi traducerea verbală a ungurescului: „*Ten-*gelyen utazni.“

Concluziune. Pe lângă toate scăderile înșirate, considerând și părțile bune ale acestui manual, precum și lacuna, ce o suplinește în literatura noastră (Rom. de dincóci) didactică, îl credem admisibil ca manual didactic, și îl recomandăm în atențiunea celor competenți.

Ioan Petranu.

Programa examenelor finale

a-le școler *poporale-elementare rom. gr. or. din tractul protopopesc-inspectoral al Tîncei, cu finea anului școlastic 1895/6.*

1. Examenele se vor incepe în școlile din comuna Tulcea, Marți după s-tele Rusalii în 14/26 Maiu a. c.

De deminătă la órele 7, se va oficia în s-ta biserică de aici, serviciul dumnezeesc împreunat cu chemarea Duchului sânt, prin administratorul protopopesc Nestor Porumb, cu asistența preoților: Eutimiu Blaga din loc, Georgiu Dudulescu din Miersig, Georgiu Blaga din O-Homorog și Aureliu Rocsin din Canasd.

La órele 10 se incepe examenul în școla I., apoi în școla a II.

La órele 2 se va intruni reuniunea învățătorilor a despărțemîntului acestui tract în școla a II., carea conform decisului comitetului acestei reuniuni, luat în ședința ținută în Tulcea la 5/17 Maiu a. c. și în legatură cu ordinațiunea Venerabilului Consistoriu gr. or. rom. Oradán de datul 18/30 Apri-

lie a. c. Nr. 607 școl., pentru a revizui statutele acestei reuniuni, spre a fi înaintate la Înaltul Guvern, spre aprobare. Tot odată va desbata și rezultatul celor două esamene.

Fie-care învățătoriu aparținătoriu acestei reuniuni, respective acestui tract protopopesc-inspectorat este invitat a lua parte de dimineață la serviciul dumnezeesc, la cele două esamene, cât și la ședința reuniunii.

De asemenea se invită cu totă onoarea și părținătorii cauzelor noastre școlare, preoți inteligenți și popor.

2. În comuna **C a n a s d**, se va ține în 15/27 Maiu a. c. la 8 ore dimineața, la care vor lua parte preoții: Eutimiu Blaga și Ioan Costa, învățătorii: Sofroniu Popa și Sav Panea din Tulca.

3. În **G u r b e d i u**, se va ține în 15/27 Maiu a. c. la 2 ore p. m., la care vor lua parte preoții: Eutimiu Blaga, Ioan Costa și Aureliu Rocsin, învățătorii: Sofroniu Popa, Sav Panea și Iosif Sferdean.

4. În **R i p a**, se va ține în 16/28 Maiu a. c. la 8 ore dimineața, la care vor lua parte preoții: Nicolau Popoviciu Foneu, Florian Crainic.

5. În **V a l e a - m a r e**, se va ține în 16/28 Maiu a. c. la 2 ore p. m., la care vor participa preotul Teodor Popoviciu și învățătorul Petru Bulzan.

6. În **M i h i l e u** se va ține în 16/28 Maiu a. c. la 4 ore p. m., la care vor participa preotul Teodor Popoviciu, Georgiu Cherecheș și învățătorul Petru Bulzan.

7. În comuna **L u p ș i e** se va ține în 17/29 Maiu a. c. la orele 8 a. m., și vor fi prezenți preotul Florian Crainic, și învățătorul Gavril Paul.

8. În **F o r o s i y - H o d i ș** se va ține în 17/29 Maiu a. c. la orele 2 p. m. și vor lua parte, preotul Florian Crainic, și învățătorii Gavril Paul și Vasiliu Popoviciu.

9. În **O. G e p i ș i u**, se va ține în 18/30 Maiu a. c. la orele 8 a. m., la care vor lua parte, preotul Ilie Popoviciu și învățătorii Ioan Onaca, Vasiliu Popoviciu și Gavru Paul.

10. În **F o n e u** se va ține în 18/30 Maiu a. c. la orele 2 p. m. la care vor lua parte, preotul Ilie Popoviciu, învățătorii Ioan Onaca, Vasiliu Popoviciu și Gavril Paul.

11. În **O. H o m o r o g**, se va ține în 20 Maiu 1 Iunie a. c. la orele 8 a. m., la care vor lua parte preoții Eutimiu Blaga și Ioan Teoran, învățătorii Iosif Silaghi și Sav Panea.

12. În **I a n o ș d a**, se va ține în 20 Maiu (1 Iunie) a. c. la orele 10 a. m. la care vor lua parte preoții Eutimiu Blaga, Georgiu Blaga și Aureliu Rocsin, învățătorii Iosif Sferdean și Sav Panea.

13. În **H u s a s e u** se va ține în 21 Maiu (2 Iunie) a. c. la orele 10 a. m. la care vor lua parte preoții Nicolau Popoviciu Foneu, Iosif Ilesiu și învățătorii Petru Leucuța și Ioan Popa.

13. În **O s i a n d** se va ține în 21 Maiu (2

Iunie) a. c. la orele 2 p. m. la care vor lua parte preoții, Teodor Vaida, Nicolau Popoviciu și Marțian Andru, învățătorii Urosiu Luția și Teodor Șendruțiu.

15. În **S i t i t e l e c** se va ține în 22 Maiu (3 Iunie) a. c. la orele 8 a. m., la care vor lua parte preoții Teodor Vaida și Georgiu Dudulescu, învățătorii Vasiliu Strautiu și Urosiu Luția.

16. În comuna **M i e r s i g**, se va ține în 22 Maiu (3 Iunie) a. c. la orele 2 p. m., și vor lua parte preoții Vasiliu Popoviciu și Stefan Zsurcutiu, învățătorii Urosiu Luția și Ioan Petrila.

17. În **G e p i u**, se va ține în 23 Maiu (4 Iunie) a. c. la orele 8 a. m. și vor lua parte preoții Teodor Pap, Stefan Zsurcut și Georgiu Dudulescu, învățătorii Ioan Petrila și Dimitriu Porumb.

18. În **B i c a c i u** se va ține în 23 Maiu (4 Iunie) a. c. la orele 2 p. m., și vor fi de față preoții Nicolau Boițiu, Teodor Pap și Georgiu Dudulescu, învățătorii Georgiu Popoviciu, Ioan Petrila și Dimitriu Porumb.

19. În **I n a n d** se va ține în 24 Maiu (5 Iunie) a. c. la 8 ore a. m., și vor lua parte preoții Nicolau Boițiu, Teodor Pap și Aureliu Albu, învățătorii Georgiu Popoviciu și Ioan Mihiș.

20. În **M a d a r a s**, se va ține 24 Maiu (5 Iunie) a. c. la orele 2 p. m. și vor lua parte preoții Georgiu Blaga și Ioan Popoviciu, învățătorii Ioan Mihiș și Ioan Cossa.

21. În **F. - B a t o r** se va ține în 25 Maiu (6 Iunie) a. c. la orele 8 a. mer. și vor lua parte preoții Eutimiu Blaga și Aureliu Rocsin, învățătorii Sav. Panea și Iosif Sperpean.

22. În **T a m a ș d a**, se va ține în 27 Maiu (8 Iunie) a. c. la orele 10 a. mer. la care vor lua parte preoții Iosif Rocsin și Nicolau Rocsin, învățătorul Paul Pap.

29. În **M i c h e r e c h i**, se va ține în 28 Maiu (9 Iunie) a. c. la orele 8 a. mer. la care vor lua parte preoții Iosif Rocsin, și Alesandru Vașadi, învățătorii Paul Pop, și Teodor Rocsin.

24. În **S. - C r e s t o r**, se va ține în 28 Maiu (9 Iunie) a. c. la 2 ore p. mer., la care vor lua parte preoții: Alesandru Vașadi și Iosif Rocsin, învățătorii: Paul Pap, Teodor Rocsin și Roman Popoviciu.

25. În **M a r t i h a z** se va ține în 29 Maiu (10 Iunie) a. c. la 9 ore a. m., la care vor lua parte preoții Ioan Teoran și Michail Hasiasiu și învățătorul Iosif Silaghi.

26. În **A t e a ș i u** se va ține în 29 Maiu (10 Iunie) a. c. la 2 ore p. m., la care vor lua parte preoții Aureliu Albu și Ioan Popoviciu, învățătorii Ioan Costa și Iosif Silaghi.

27. În **B e r e c h i u** se va ține în 30 Maiu (11 Iunie) a. c. la 8 ore a. mer., la care vor lua parte preoții Aureliu Albu, Nicolau Boițiu și Iosif Nagy, învățătorii Georgiu Popoviciu și Ioan Costa.

28. În **R o i t** se va ține în 30 Maiu (11 Iu-

niu) a. c. la 2 ore p. m., la care vor lua parte preoții Teodor Pap, Nicolau Boitiu și Nicolau Popoviinciu, vătăorii Georgiu Popoviciu și Ioan Costa.

29. In S a n - M i c l a u ș u l - r o m., se va ține în 31 Maiu (12 Iunie) a. c. dela orele 7—10 școla I-a dela 10—1 oră școla a II-a dela 2—5 școla III-a la cari vor lua parte preoții Teodor Pap, Nicolau Boitiu, și Iosif Nagy, învățatorii Georgiu Popoviciu, Nicolau Popoviciu, Michail Porumb și Ioan Costa,

30. In C e f a, se va ține în 1/13 Iunie la 10 ore a. mer. la care vor lua parte preoții Teodor Pap, Nicolau Boitiu, Iosif Nagy, și Nicolau Popoviciu, învățatorii tractuali.

De ore ce aici se vor fini esamenene, în această zi, se va face érași serviciu d-đesc, la carele vor lua parte toți învățatorii tractuali. La 10 ore se va incepe esamenul, la carele érași vor lua parte și învățatorii.

După dimiterea elevilor, învățatorii se vor forma în reuniune, unde se vor debate rezultatul esamenelor, precum și observările făcute la aceste esamene.

Tulca, la 6/18 Maiu 1896.

Nestor Porumb
adm. protopopesc

D I V E R S E.

* In „Gazeta Trans.” cetim următoarele: E enorm pericolul, în care se află elementul român din Bucovina. Agitațiunile rusești ajutate de încercările Polonilor au ajuns a fi covârșitoare. Guvernul sprijinește aceste întreprinderi distrugătoare. El admite ori ce cerere a Rutenilor, respingând sistematic pe ale Românilor. Ast-fel Rutenii au obținut dreptul de-a fonda un liceu rutén în Cernăuți, și ceva mai mult, liceul e întreținut din budgetul statului. Români din Bucovina au cerut și ei, și încă cu mare insistență fondarea unui liceu român la Cernăuți, dér guvernul a refuzat de a-l întreține din fondurile statului, refusând tot-odată să autorizeze pe Români a-și întreține liceul cu bani din „Fondul religionar,” care e proprietate românească. Români aduși la desperare de aceste persecuțiuni și temându-se de agitațiunile crescende ale Rușilor și Polonilor, au hotarit, precum sciți — fondarea unui institut de educațiune românesc, și spre acest scop se fac colecte în totă Bucovina. În fruntea întreprinderii stau domnii D. cav. de Bejan, Dr. I. Flondor, baronii Eudoxiu și Al. Hormuzaki, Dr. George Popovici, A. Pridie și Dr. E. Voiuțchi. În Bucovina colecta a ajuns deja suma de cinci-spre-đece mii. Ea continuă, și fie-care Român adevărat e dator să-și dea obolul pentru mântuirea românismului periclitat. Ofertele sunt a se adresa d-lui Dr. baron Alexandru Hormuzaki, Cernăuți (Bucovina) strada Iosif 8.

† *Necrolog.* Confratele nostru A l e s a n d r u L a z a r paroch în comuna Corbeșeu, protopresbiteratul M.-Radna, a încetat din viață în 5/17 Maiu 1896, în urma unui morb îndelungat. — Rămășițele pământești ale de-

functului s'au aședat spre eternă odichnă în 6/18 Maiu 1896 în cimiteriul gr. or. român din Corbeșei. Serviciul funebral a fost oficiat de parochul și asesorul scaunal Ioan Cimponeriu din Roșia ca delegat protopresbiteral, cu asistența preoților din jur: Petru Vesa, Iosif Cimponeriu, Ioan Popoviciu și Alesiu Vesalon. — Cuvântul funebral l-a ținut preotul Iosif Cimponeriu, prin rostirea căruia a stors lacrimi din ochii ascultătorilor. Reposatul confrate în flórea vieței sale de 46 ani, a servit altarului Domnului timp de 23 de ani, au părăsit această viață pământescă, lăsând în profund doliu pe neconsolabila sa sociă Elena, fiii: Constantin, Aurel, fiicele Roza, Cornelia, Emilia, Valeria și Elena, precum și rudenia sa Rozalia Iancoviciu din Arad, pe confrății săi preoți din jur și iubiții sei poporeni. — Fie-i țarina ușoră și memoria binecuvântată!

* *Sinodul protopresbiteral* al tractului Belintiu este convocat pe ziua de 26 Maiu nou a. c. adecă a a treia zi de Rosalii la 10 ore a. m. în biserica din Belintiu. După chemarea Duchului sfânt urmază introduce-rea și instalarea nou alesului protopresbiter m. on. Dn. Iosif Grădinaru. Fostul administrator al tractului m. on. Dn. Lucian Șiepețianu va ceti raportul despre timpul administrațiunii sale. Dl preot Adam Rosa, inspector școlar, va ceti raportul anual despre starea învățământului în cercul Leuceșeșilor. Apoi se va statori bugetul cancelariei protopresbiterale și se termină cu eventuale propuneri sau interpelări. Sinodul este convocat prin nou alesul Dn protopresbiter, care va și persida ședințele.

C o n c u r s e.

Prin réposarea preotului Ignatie Serb, devenind vacantă una parochie din comuna Galșa, în virtutea deciziei Ven. Consistoriu de dt. 8/20 Aprilie din an. c. Nr. 1917 prin această se escrie concurs cu termin de alegere pe 24 Iunie (6 Iulie) an. c.

Emolumintele sunt: una sesiune pământ arătoriu, birul, venitul ștolar îndatinat, cari tóte la olaltă după detragerea contribuțiunilor dau un venit anual de 606 fl 61 cr.

Dela recurenți se recere cualificarea prescrișă în § 15 litera b., din „Regulamentul pentru parochii.” Recursele sunt a-se trimite părintelui protopop Georgiu Popovici în Șiria (Világos) până la 20 Iunie (2 Iulie) 1896 inclusive, căci cele întrate mai târziu nu se vor lua în socotință. Recurenții cu observarea §-lui 18 din citatul Regulament vor avea a-se presenta în sânta biserică spre a-și aréta desteritatea omiletică și rituală.

Dat în ședința comitetului parochial ținut în Galșa la 5/17 Maiu 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresbiterul GIORGIU POPOVICI m. p.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din Duud, devenit vacant prin abdicere, prin această se escrie concurs cu termin de alegere pe 20 Iulie (1 August) a. c.

Emolumintele sunt: 1) Locuință cu gradină; 2) șalar în bani 300 fl.; 3) opt orgii lemne, din care e a-șé încaldți și sala de învățământ; 4) pentru conferință 5 fl.; 5) pentru scripturistică 5 fl.; 6) dela înmormentări unde va fi poffit: a) cu liturgie 40 cr., b) fără liturgie 20 cr.

Recurenții sunt avisați a subșterne petițiunile D-lui protopop Georgiu Popovici, în Șiria (R. Világos) până esclusive 14/26 Iulie a. c., ér până în ziua alegerii a se presenta în s-ta biserică pentru a cânta.

Să notifică că alegându-l, fără altă remunerațiune are a conduce strana.

Din ședința comitetului parochial, dela 28 Aprile (10 Mai) 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: GEORGIU POPOVICI, m. p. protopresviter.

—□—

Mr. 2325.

Se publică concurs pentru un stipendiu din fundația „Faur,” de 120 fl. anual. — Competinții vor produce a) carte de botez că sunt români ort. b) certificat de sărăcie, c) testimoniu cu calcul eminente despre progresul din anul trecut școl. d) certificat despre starea sanitară și purtarea morală, vor studia la gimnasiu, academiă, universitate, școli reale superioare, politehnica, pedagogică și teologie. Se preferesc recurenții din familia Faur respective Poynariu. Recursele astfel ajustate se se subșternă la Ven. Consistoriu rom. ort. în Orade până la 25 August a. c.

Arad, 1 Maiu 1896.

Ioan Meșianu, m. p.
episcopul Aradului.

—□—

Pentru deplinirea parochiei de classa a III-a din Mely-Nádas, protopresbiteratul Belințului, devenită vacantă prin resignarea preotului Nistor Badescu, să escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Beneficiul parochial face: 1) Una sesiune pământ de 30 jughere și 1/2 jugher intravilan; 2) birul usuat până aci (6 pătrare grâu dela una sesiune) 3) venitul stolar, dela 110 numere de case, — toate aceste la oaltă dau un venit anual de cel puțin 420 fl.

Recursele ajustate conform prescrișelor stat. org. și a regulamentului pentru parochii să se trimită părintelui protopresbiter Iosif Grădinariu, în Belincz u. p. Kiszetó; până la terminul susindicat, érá recurenții cu observarea § 18 din regulament vor ave a să presenta în biserică, spre a-și aréta desteritatea omiletică și rituală. —

Să observă însă că nou alesul va avé în folosință sesiunea numai cu începerea dela 1 Septembrie a. c.

Dat în ședința comitetului parochial, ținută în Mély-Nádas, la 21 Aprilie 1896.

Comitetul parochial.

Cu consensul meu: IOSIF GRĂDINARIU, m. p. ppresbiter.

—□—

Pentru întregirea definitivă a stațiunei învățătoresci dela școla rom. gr. or. confesională din comuna Drăgoești, protopresbiteratul Belințului prin acésta să escrie concurs cu termin de recurgere de 30 zile computate dela prima publicare în acest organ oficios. —

Emolumintele împreunate cu acest post sunt următoarele: 1) Bani gata 172 fl. 50 cr. 2) 15 meți grâu, 12 meți cucuruz despoiat. 3) 2 1/2 jugere pământ arător. 4) 32 metri cubici de lemne pentru foc din cari este a să încălzi și sala de învățământ. 5) Pentru scripturistică 5 fl. 6) Pentru participarea la conferința 5 fl. 7) Cuartir liber cu grădină de 800 st. □.

Dela competenți să pretinde 1. Testamoniu despre absolvarea preparandiei cu succes bun, 2. Testamoniu de cvalificațiune, 3. Testimoniul de limba magiară. 4. Atestat dela oficiul parochial despre purtarea morală. — Recursul cu astfelu de documinte ajustat apoi, și adresat comitetului parochial — să se trimită până la terminul sus indicat oficiului protopresbiteral în Belincz v. p. Kiszetó

În fine dela competenți să mai pretinde să se presenteze în vreo Duminecă ori sêrbătore în sfinta biserică din loc — ear nici de cât în ziua de alegere — pentru a-și aréta desteritatea în cant și tipic.

Drăgoești, la 25 Faur st. v. 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: IOSIF GRĂDINARIU m. p. protopresbiter.

—□—

În nex cu Înaltul decis consistorial dto 29 Martie Nr. 8137 ex. 1896; pentru deplinirea definitivă a parochiei din Batta, administrată prin preotul Ilie Moșiu să escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele anuali împreunate cu acésta parochiă sunt: Una sesiune parochială și celelalte venite ștolari și birul usuat, cari toate dau un venit anual aproxinativ de 600 fl. v. a.

Recurenții pentru acésta parochiă să aviséză, ca recoursele lor instruite cu documentele legali despre cvalificațiunea pentru parochii de cl. II. și adresate comitetului paroch. în Batta; a-le subserne subserisului protopresbiter în B. Lippa, până la terminul sus indicat; precum și a să presenta în vre-o Duminecă ori sêrbătore, în sârta biserică din Batta, spre a-și aréta desteritatea în cant și tipic, și respective în oratoriă.

Batta, la 23 Aprilie v. 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: VOICU HAMSEA, m. p. protopresbiter.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pentru edificarea a-lor două școle noué gr. ort. rom. și a cuartirelor necesarii, în comuna Șeitin, să publică concurs de licitație minuendă pe ziua de 1 Iunie n. a. c. d. a. la 2 ore în sala comunală din Șeitin.

Prețul de esclamaré 7150 fl, 15 cr.

Licitanții vor depune înainte de licitație vadiul de 10% din prețul de esclamaré.

Planul preliminarului de spese și alte condițiuni să pot vedé la subsemnatul președinte.

Dat în ședința com. par. ținută în 10 Maiu n. 1896.

Constantin Roșcău m. p. *Ioan Roman m. p.*

preș. com. par.

not. com. par.

—□—

În virtutea decisului consistoriului aradan dto 4/16 Maiu a. c. Nr. 2337. pentru renovarea și lungirea bisericii, precum și pentru reedificarea turnului bis. din Semlac, (Szemlak) comitatul și protopresviteratul Aradului, cu acésta să escrie concurs de licitare minuendă pe 9/21 Iunie a. c., pre lângă suma maximală de 3814 fl. și 77 cr. v. a.

Competenții pot țari și vedé planul și consemnarea proiectului de spese — la fața locului — până la terminul espus, și tot până atunci își pot lua și informațiune mai detaiată dela D. ingneriu P. Rosvan din Arad.

Celelalte condițiuni, aparținătore la competența comitetului par. întreprindere și întreprindătoriu, încă se pot afla, la antistia bisericescă din Semlac, dar tot în intervalul până la terminul de licitare.

Edat în Semlac, la 10/22 Maiu 1896.

Comitetul parochial.

Conțeles cu protopopul tractual: MOISE BOCSANU, m. p.

—□—